

Česká republika

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště Brno

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní umělecká škola, Ždánice, okres Hodonín

U Hřbitova 291, 696 32 Ždánice

Identifikátor školy: 600 116 166

Termín konání orientační inspekce: 22., 26. a 28. květen 2003

Čj.:	122 643/03-5173
Signatura:	ol7kw103

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní umělecká škola byla zřízena k 1. 7. 1993 městem Ždánice, se sídlem Městečko č. 787, 696 32 Ždánice. Poskytuje základy vzdělání v hudebním a výtvarném oboru a připravuje žáky pro studium na středních školách uměleckého zaměření a konzervatoři a pro studium na vysokých školách uměleckého směru. Základy uměleckého vzdělání v ní získává v přípravných ročnících a základním studiu prvního a druhého stupně celkem 161 žáků, což je v souladu s kapacitou školy. Dominantní hudební obor navštěvuje 145 a výtvarný 16 žáků.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy v hudebním oboru vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy v hudebním oboru vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v hudebním oboru v předmětech hra na klavír, dřevěné dechové nástroje a hudební nauka

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hudební obor vyučuje celkem devět učitelů. Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti splňuje jen část z nich. Čtyři učitelé, kteří mají kvalifikaci pro první stupeň základní školy, sice splňují pedagogickou, ale již ne odbornou způsobilost. Jeden učitel, který je absolventem lidové konzervatoře, nespĺňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti požadované právním předpisem. Z devíti učitelů hudebního oboru vyučuje sedm učitelů na částečný úvazek.

Jako poradní orgán ředitele školy je ustanovena pedagogická rada, která se schází třikrát za školní rok. Její zápisy obsahují pouze hlavní body jednání, které byly řešeny v oblasti výchovně-vzdělávacího procesu. I když ve škole působí malý pedagogický sbor, jsou zřízeny předmětové komise, které plní organizační úkoly a částečně i metodickou činnost. *Plán práce pro školní rok 2002-2003* obsahuje základní organizační úkoly pro každý měsíc. Úkoly se pravidelně každý rok s malými změnami opakují. Kontrolní a hospitační činnost dle vyjádření ředitele probíhá, není však, vyjma záznamu ředitele v třídních knihách, písemně doložitelná. Základním nástrojem pro posuzování kvality výchovně vzdělávací práce učitelů a výsledků žáků je sledování výkonů dětí na postupových a závěrečných zkouškách, třídních besídkách, koncertech a soutěžích. Ředitel školy podporuje další vzdělávání učitelů. Učitelé se zúčastňují různých kurzů a seminářů, které se vztahují k jejich oboru. Ze strany pedagogů je o tyto vzdělávací akce hrazené z fondu dalšího vzdělávání (FKSP) značný zájem. Z důvodu zabezpečení plynulosti výuky se těchto akcí zúčastňují vyučující postupně. Velmi dobře funguje vzájemná úzká spolupráce učitelů při předávání pedagogických zkušeností.

Organizace výchovně vzdělávací práce školy a jejího provozu je plně v kompetenci ředitele školy, který je ve funkci od jejího založení. Povinnosti pedagogických pracovníků jsou stanoveny ve *Vnitřním řádu školy*, dále v *Pracovním řádu pro zaměstnance škol a školských zařízení* vydaném MŠMT a v *Základních povinnostech učitelů*. Se všemi dokumenty byli

učitelé seznámeni. Povinnosti žáků a pravidla studia v ZUŠ určuje *Školní řád*. *Organizační řád ZUŠ Ždánice* upravuje organizační strukturu, která se dělí na úsek výchovy - vzdělávání a správní úsek. Organizace vyučování se řídí stabilními rozvrhy hodin. Přenos informací uvnitř ZUŠ je prováděn zejména osobním kontaktem ředitele s učiteli. Informovanost rodičů je dostatečně zajištěna prostřednictvím žákovských sešitů, dále na žákovských besídkách, v případě potřeby je umožněn osobní kontakt s vyučujícím i přímý vstup do výuky.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy v hudebním oboru jsou celkově velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Základní umělecká škola je umístěna v budově, která byla k tomuto účelu v roce 1993 zrekonstruována. Škola se nachází v prvním podlaží, přízemí slouží oblastní Charitě. Ve škole se nacházejí tři učebny a ředitelna, které jsou určeny pro individuální výuku. Jedna učebna je z pohledu využití univerzální, slouží zejména kolektivní výuce hudební nauky a výuce výtvarného oboru, tak i k individuální instrumentální výuce. Protože škola nemá vlastní koncertní sál, využívá k veřejným vystoupením sál kulturního domu a obřadní síň městského úřadu.

Učebny jsou dostatečně prostorné, jejich vybavení dovoluje v plné míře realizovat výchovně-vzdělávací program. Nástrojové vybavení je na dobré úrovni, v učebnách jsou umístěny celkem tři pianina a dvě clavinovy. Dále škola vlastní řadu dechových a strunných nástrojů, které žákům zapůjčuje. Nabídka notového archivu ZUŠ poskytuje dostatečně bohatý repertoár. Dle finančních možností je dále rozšiřován.

Materiálnímu zabezpečení výuky věnuje ředitel školy pozornost. Sleduje efektivitu využívání stávajících materiálních zdrojů. Analyzuje dosažený stav. V rámci reálných možností školy a v úzké spolupráci s pedagogickým sborem se snaží o postupné zkvalitňování materiálního zázemí ZUŠ.

Materiálně-technické podmínky hudebního oboru jsou celkově velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V HUDEBNÍM OBORU

Realizace vyučovaných oborů

Vyučované obory jsou realizovány v souladu se zařazením do sítě škol.

Výuka hudebního oboru se řídí platnými učebními plány pro ZUŠ č. j. 18 418/95. Na základě kontroly povinné dokumentace bylo zjištěno, že ve hře na klavír je u tří žáků zkrácena minimální časová dotace výuky stanovená výše uvedenými učebními plány na polovinu. Ve hře na klavír, zobcovou flétnu a dřevěné dechové nástroje není důsledně dodržována předmětová skladba učebních plánů pro ZUŠ. Výuku přidruženého předmětu v odstavci 2 (doprovod, komorní hra, soubor atd.) navštěvují 4 žáci z celkového počtu 32 žáků. Výuku přidruženého předmětu hudební nauka navštěvuje 39 žáků z celkového počtu 72 žáků.

Výuka hudebního oboru není zcela v souladu s učebním plánem pro ZUŠ č. j. 18 418/95. Povinná dokumentace je řádně vedena a zachycuje průběh a výsledky vzdělávání.

Ředitel školy sleduje v rámci kontrolní činnosti plnění učebních plánů a učebních osnov. Je si vědom nedostatků v naplňování závazných učebních plánů.

Zatím nebyla přijata dostatečně účinná opatření, která by vedla k odstranění nedostatků.

Individuální výuka hry na klavír a dřevěné dechové nástroje

I když polovina učitelů nesplňuje odbornou způsobilost a jeden vyučující nemá příslušnou kvalifikaci dle platné vyhlášky, tato skutečnost nebyla v hospitované výuce výrazněji patrná. Učitelé svým zájmem a pedagogickou praxí tuto skutečnost eliminovali.

Svým kladným přístupem k výuce se snažili u žáků prohlubovat zájem o studovaný nástroj. Při zvládnutí dílčích úkolů žáky pochválili a v závěru hodin probíhalo hodnocení formou známky do žákovské knížky.

Učitelé mají vypracované tématické plány v třídních knihách pro individuální výuku. Tyto plány obsahují výběr použité literatury, která se u některých žáků pohybovala na spodní hranici pásma méně náročných skladeb platných učebních osnov.

Formy a metody práce se u většiny učitelů nelišily. Žáci se nejprve rozehráli na stupnicích a akordech, dále následovaly technická cvičení a v závěru přednesová skladba. Ve **hře na klavír** učitelé dbali na uvolněné postavení ruky, dodržování prstokladu a vázání dvojhmatů. Novou učební látku žákům řádně vysvětlili a metodicky je vedli, jak postupovat při domácí přípravě (cvičení na rytmy). Ve **hře na klarinet a zobcovou flétnu** byli žáci vedeni k přirozenému postoji a bráničnímu dýchání. Učitelé od nich vyžadovali hru široce, která je opřena na dechové opoře. Časté byly nástrojové ukázky a doprovod žáků na klávesový nástroj, který podporoval správnou intonaci a tonální citění. Ve sledované výuce bylo patrné, že někteří žáci nejsou vedeni k samostatnému počítání.

Interakce a komunikace mezi učiteli a žáky byla velmi dobrá, vzhledem k charakteru výuky se pohybovala více v oblasti neverbální. Pokyny vyučujících byly jasné a přesné. Pracovní zaujetí učitelů a žáků a jejich dobrá spolupráce vedly k plnění cíle hodiny. Množství nových informací bylo úměrné, navazovalo na dříve získané zkušenosti a dovednosti. Aby nedocházelo k psychickému přetížení dětí, učitelé vhodně zařazovali krátké relaxační chvílky.

Ve sledované výuce učitelé na podporu verbálního vysvětlování dané problematiky vhodně a často využívali názorné ukázky vlastní hry na klávesový či na vyučovaný nástroj.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy měly ve hře na klavír, klarinet a zobcovou flétnu celkově velmi dobrou úroveň.

Kolektivní předmět hudební nauka

Odborná a pedagogická způsobilost učitelů, kteří mají pedagogické zkušenosti s kolektivní výukou, se pozitivně promítla v úrovni hospitované výuky. Hodiny byly po metodické stránce kvalitně připravené a učivo věcně správně interpretováno.

Vstupní a průběžná motivace, která měla různou formu v návaznosti na probírané učivo, umožňovala vyučujícím získat dostatečné zaujetí žáků pro práci. Ti se pak dokázali na činnostní pojetí výuky soustředit a vykazovali převážně velmi dobré znalosti. Aktivně se zapojovali do všech činností, pracovali se zájmem a získané poznatky dokázali velmi dobře aplikovat. Práci žáků hodnotili učitelé objektivně.

Vyučující mají vypracované časově-tematické plány, které odpovídaly schváleným učebním dokumentům. Hospitované hodiny se vyznačovaly důkladnou a koncepčně promyšlenou přípravou učitelů, kteří měli stanoven cíl hodiny a tomu podřídili výběr, sled a množství informací.

Struktura hodin odpovídala výukovým cílům. Organizační pokyny byly věcné, srozumitelné a přiměřené schopnostem žáků. Nová látka byla v hodinách dostatečně vysvětlena. Pomocí problémových úkolů si učitelé ověřovali u žáků správnost pochopení. Hodiny se vyznačovaly střídáním činností dětí a efektivním využitím vyučovacího času.

Ve výuce byla patrná klidná pracovní atmosféra. Učitelé kladli na žáky takové nároky, které odpovídaly jejich individuálním schopnostem. Při řešení úkolů jim poskytovali pomoc. Interakce a komunikace mezi učiteli a žáky byla velmi dobrá. Organizace vyučování se řídila zažitými pravidly chování a vystupování žáků.

Při práci byly funkčně využity učebnice, obrázky nástrojů a pracovní listy připravené vyučujícími. Pro názornou sluchovou podporu použili audio-videotechniku a klavírnou.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v hospitovaném předmětu hudební nauka měly celkově vynikající úroveň.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

O výsledcích výchovně-vzdělávací práce má škola dostatečnou zpětnou vazbu, zajištěnou pro tento typ školy obvyklými způsoby. Jako funkční nástroj pro ověření výsledků výuky slouží především sledování výkonů žáků při třídních besídkách, postupových zkouškách, soutěžích a veřejných koncertech. Výsledky výuky jsou analyzovány, vyhodnocovány a v případě potřeby jsou přijímána příslušná opatření.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy měly ve sledovaném hudebním oboru celkově velmi dobrou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Údaje uvedené ve *Zřizovací listině* jsou v souladu s dokladem o zařazení do sítě škol.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Zřizovací listina* Zastupitelstva města Ždánice ze dne 29. května 2002
2. *Rozhodnutí*, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. 27 718/02-21 s účinností od 29. 5. 2002 ze dne 16. října 2002
3. *Výkaz o základní umělecké škole Škol (MŠMT) V 24-01 podle stavu k 15. 10. 2002* ze dne 15. října 2002
4. Výkazy žáků a vyučovacích hodin za školní rok 2002/2003 (hudební obor)
5. Katalogy o průběhu studia v hudebním oboru

6. Rozvrhy hodin hospitovaných učitelů za období školního roku 2002/2003 v hudebním oboru
7. Třídni knihy pro individuální a skupinovou výuku v hospitované výuce ve školním roce 2002/2003
8. Protokoly o komisionálních zkouškách ve školním roce 2001/2002
9. Školní řád ze dne 25. srpna 1999
10. Záznamy z jednání pedagogické rady
11. Plán práce pro školní rok 2002-2003
12. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2001/2002
13. Organizační řád ze dne 1. září 2003

ZÁVĚR

Personální podmínky školy umožňují realizovat výchovně-vzdělávací činnost hudebního oboru. Ředitel školy promyšleně využívá lidský potencionál stabilizovaného pedagogického sboru, odborných a pedagogických kvalit jednotlivých učitelů.

Škola má vzhledem k potřebám výuky hudebního oboru odpovídající prostorové a materiálně-technické zázemí, které účelně využívá.

Převážná většina hospitované výuky prokázala velmi dobrou pedagogickou i odbornou připravenost pedagogů, jejich systematickou a efektivní výchovně-vzdělávací práci. V hodinách instrumentální výuky převažovaly pozitiva nad drobnými dílčími nedostatky. V hudební nauce byla kvalita vzdělávání svou vysokou úrovní až příkladná.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jiří Brauner	Jiří Brauner, v.r.

V Brně dne 26. června 2003

Datum a podpis ředitel školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 30.6.2003

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

Mgr. Miroslav Procházka, ředitel školy

Miroslav Procházka, v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Jihomoravského kraje	15.07.2003	846/2003
Město Ždánice	15.07.2003	845/2003

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány